VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 224)
z dnia 30 sierpnia 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 224)

30 sierpnia 2013 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Rosatiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– opinie komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2013 rok (druk nr 1625):

I. opinię Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o:

1. części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy,
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,

2. części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny,
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,

3. części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny,
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,

4. części budżetowej 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich,
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,

5. części budżetowej 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych,
a) wydatki z załącznika nr 2,

6. części budżetowej 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu,
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,
b) dotacje celowe z załącznika nr 8,

7. części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa,
a) wydatki z załącznika nr 2,

8. części budżetowej 15 – Sądy powszechne,
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z załącznika nr 10,

9. części budżetowej 37 – Sprawiedliwość,
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,
b) dotacje podmiotowe z załącznika nr 8,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z załącznika nr 10,

10. części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 43 i 74,

11. części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury,
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z załącznika nr 10,

II. opinię Komisji Obrony Narodowej o:

1. części budżetowej 29 – Obrona narodowa,
a) wydatki i wydatki z załączników nr 1 i 2,
b) dotacje podmiotowe i celowe z załącznika nr 8,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z załącznika nr 10,

2. części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działu 752 – Obrona narodowa,
a) dochody i wydatki z załączników nr 1 i 2,

3. planach finansowych:
a) Agencji Mienia Wojskowego z załącznika nr 12,
b) Wojskowej Agencji Mieszkaniowej z załącznika nr 13,
c) Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego z załącznika nr 23.

W posiedzeniu udział wzięli: **Dorota Podedworna-Tarnowska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Robert Kupiecki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Jacek Gołaczyński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Andrzej Rzepliński** prezes Trybunału Konstytucyjnego wraz ze współpracownikami, **Irena Lipowicz** rzecznik praw obywatelskich wraz ze współpracownikami, **Marek Jamrogowicz** pierwszy zastępca prokuratora generalnego wraz ze współpracownikami, **Włodzimierz Ryms** zastępca prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz ze współpracownikami, **Andrzej Lewiński** zastępca generalnego inspektora ochrony danych osobowych wraz ze współpracownikami, **Roman Kęska** zastępca przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa wraz ze współpracownikami, **Jacek Paszkiet** dyrektor generalny Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu wraz ze współpracownikami, **Anna Puzyniak** dyrektor Biura Finansowego Sądu Najwyższego, **Mirosław Hamera** zastępca dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie, **Mirosław Starzyński** dyrektor Pionu Finansowo-Księgowego Wojskowej Agencji Mieszkaniowej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Michał Nowak, Mariusz Pawełczyk, Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Białończyk, Łukasz Kasiak** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego oraz **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa, **Monika Korolewska** specjalista do spraw finansów publicznych z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Witam wszystkich przybyłych. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje rozpatrzenie opinii Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz opinii Komisji Obrony Narodowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2013 rok (druk nr 1625). Czy są uwagi do porządku dnia? Nie słyszę uwag. Stwierdzam, że, wobec niewniesienia uwag, porządek został przyjęty.

Przypominam, że kontynuujemy rozpatrywanie opinii komisji sejmowych w zakresie nowelizacji budżetu na rok bieżący. Opinie komisji sejmowych są udostępnione przez system *secure source*. Są także dostępne w wersji elektronicznej, podobnie jak materiały udostępnione przez poszczególne resorty. Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych na temat nowelizacji ustawy będzie się odbywało w takim porządku, jak zwykle. Najpierw poproszę o przedstawienie referatu, przedstawienie streszczenia opinii przez reprezentanta komisji branżowej. Następnie poproszę o koreferat ze strony przedstawiciela naszej Komisji Finansów Publicznych. Następnie będzie czas na zadawanie pytań i wypowiedzi członków naszej Komisji oraz ogólną dyskusję.

Chciałbym poinformować, że w naszym posiedzeniu biorą udział przedstawiciele naczelnych organów administracji państwowej, będących dysponentami części budżetowych objętych opiniami komisji sejmowych. Chciałbym powitać panią minister Podedworną-Tarnowską, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. Chciałbym powitać pana Jacka Gołaczyńskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. Witam także pana Włodzimierza Rymsa, prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, pana profesora Andrzeja Rzeplińskiego, prezesa Trybunału Konstytucyjnego, panią minister Irenę Lipowicz, rzecznik praw obywatelskich, a także pana Andrzeja Lewińskiego, zastępcę generalnego inspektora ochrony danych osobowych i pana Marka Jamrogowicza, zastępcę prokuratora generalnego. Witam również osoby towarzyszące wymienionym gościom.

W tej chwili przystępujemy do rozpatrzenia pierwszej opinii, opinii Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o: części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy, części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny, części 06 – Trybunał Konstytucyjny, części 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich, części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, części 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu, części 52 – Krajowa Rada Sądownictwa, części 15 – Sądy powszechne, części 37 – Sprawiedliwość, a także części budżetowej 83 – Rezerwy celowe i części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury.

Posłem referentem z ramienia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka jest pani poseł Zofia Czernow. Pani poseł, udzielam pani głosu.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Pragnę przedstawić opinię Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, która na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia rozpatrzyła szczegółowo projekt nowelizacji budżetu w jedenastu częściach, które zostały wymienione przez pana przewodniczącego. W posiedzeniu Komisji uczestniczyli wszyscy dysponenci środków budżetowych, którzy członkom Komisji składali stosowne informacje oraz wyjaśnienia. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka pozytywnie zaopiniowała wszystkie części budżetowe, które przeanalizowała w zakresie nowelizacji budżetu w roku 2013. Pragnę podkreślić, że generalnie ze wszystkich wypowiedzi wynikało jednoznacznie, że korekta budżetu była konsultowana z dysponentami, jak też odzwierciedla ich stanowisko w tej sprawie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Posłem koreferentem z ramienia naszej Komisji jest pan poseł Zbigniew Kuźmiuk. Panie pośle, bardzo proszę o koreferat.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Uczestniczyłem we wczorajszym posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Rzeczywiście, proponowane cięcia wydatków w jedenastu częściach nie wzbudziły jakichś specjalnych kontrowersji, ponieważ większość ograniczeń nie przekracza 1% budżetu poszczególnych dysponentów. Tylko w części 04 – Sąd Najwyższy ograniczenie to stanowi 4,4%, a w części 15 – Sądy powszechne, wynosi 1,31%.

Dwie kwestie bardziej szczegółowe. Dysponent części budżetowej 37 mówił o przesunięciu w ramach wydatków bieżących, do wydatków bieżących kwoty 10.000 tys. zł, ale jak rozumiem, jest to już zawarte w nowelizowanym budżecie. Zaproponował to także minister finansów.

Druga uwaga ogólniejsza. Kontrowersji nie było przede wszystkim dlatego, że to dysponenci wskazywali obszary, w których następowały cięcia. Nie było specjalnych sprzeciwów, jeżeli chodzi o ograniczenia wydatków. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Kto z członków Komisji, pań i panów posłów, chciałby zadać pytanie bądź wypowiedzieć się na ten temat, prosić o wyjaśnienia? Wygląda na to, że wszystko jest jasne.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Jest to jakaś wskazówka dla ministra finansów, jeżeli chodzi o budowę budżetu na następny rok.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dobrze. Proszę państwa, jeżeli nie ma pytań, nie ma wątpliwości, dla porządku zapytam jeszcze przedstawicieli dysponentów części budżetowych, czy chcieliby coś powiedzieć, np. poskarżyć się, że zabrano im pieniądze. Komisja chętnie wysłucha opinii. Czy jest takie zapotrzebowanie ze strony przedstawicieli instytucji, które są dysponentami części budżetowych? Nie słyszę. Jeżeli nie ma, chciałbym stwierdzić zakończenie omawiania opinii Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka na temat części budżetowych, które wymieniałem na początku. Dziękuję posłom referentom.

Bezzwłocznie przechodzimy do rozpatrzenia drugiej opinii.

Dziękuję bardzo gościom, którzy zachcieli uczestniczyć w naszym posiedzeniu w związku z omawianiem budżetów ich instytucji.

Chciałbym przejść do omówienia drugiej opinii, ale mamy pewien kłopot. Po pierwsze, nie mamy na sali przedstawiciela kierownictwa Ministerstwa Obrony Narodowej, a taka obecność jest potrzebna. Kłopot drugi jest równie poważnego kalibru.

Poseł Bożena Szydłowska (PO):

Drugiego kłopotu, panie przewodniczący, pewnie nie ma, ponieważ sprawozdawca Komisji Obrony Narodowej, pan poseł Łuczak poprosił mnie, żebym przedstawiła opinię. Dwa w jednym.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję. Właśnie chciałem o tym powiedzieć, że nie mamy wśród nas pana posła Łuczaka.

Poseł Bożena Szydłowska (PO):

Jestem przygotowana.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak jest. Pan poseł zadbał o to, żeby było znakomite zastępstwo. Bardzo się cieszę. Mamy również wśród nas pana ministra Roberta Kupieckiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej. Witamy panie ministrze.

Nic nie stoi na przeszkodzie, żebyśmy przystąpili do omówienia opinii Komisji, którą przedstawi pani poseł Bożena Szydłowska. Bardzo proszę, pani poseł. Ma pani głos.

Poseł Bożena Szydłowska (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Komisja Obrony Narodowej na swoim posiedzeniu w dniu 30 sierpnia 2013 roku uchwaliła opinię do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2013. Mając na uwadze konieczność dokonania nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2013 w związku ze zmianą uwarunkowań prognozy makroekonomicznej kraju, Komisja Obrony Narodowej akceptuje rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2013 rok (druk nr 1625) w zakresie części 29 – Obrona narodowa, części 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 752 – Obrona narodowa oraz planów finansowych: Agencji Mienia Wojskowego, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, zadań z zakresu administracji państwowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego z zakresu obrony narodowej oraz dotacji podmiotowych dla Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Komisja pragnie zwrócić uwagę, że przy tak wysokim zmniejszeniu wydatków obronnych o 3.200.000 tys. zł nie da się uniknąć negatywnych skutków dla zamówień w polskim przemyśle obronnym, dla którego kontrakty z Ministerstwa Obrony Narodowej są głównym źródłem przychodów. Komisja uważa, że ograniczenie wydatków obronnych powinno mieć charakter jednorazowy, a limit wydatków obronnych na rok 2014 zostanie ustalony zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Komisja opiniuje pozytywnie zaproponowane zmniejszenie wydatków obronnych w 2013 roku.

Do reprezentowania opinii przed Komisją Finansów Publicznych Komisja Obrony Narodowej upoważniła pana posła Mieczysława Łuczaka, którego miałam zaszczyt reprezentować. Dziękuję. Jest to opinia Komisji.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Jest to opinia Komisji Obrony Narodowej. Teraz poproszę panią poseł o koreferat z ramienia naszej Komisji. Bardzo proszę.

Poseł Bożena Szydłowska (PO):

W ustawie nowelizującej ustawę budżetową wydatki obronne zostały zredukowane, zmniejszone o 3.195.200 tys. zł, z czego w części 29 budżetu państwa – Obrona narodowa o kwotę 3.146.500 tys. zł oraz w dziale 752 – Obrona narodowa, realizowanym w pozostałych częściach budżetu państwa, o kwotę 48.700 tys. zł.

Zmniejszenie planu wydatków obronnych w części 29 budżetu państwa – Obrona narodowa o 3.146.500 tys. zł, w poszczególnych grupach ekonomicznych przedstawia się następująco. W Grupie 2000 dotacje umniejszono o 241.300 tys. zł. Ograniczenia odnoszą się przede wszystkim do zadań realizowanych przez Wojskową Agencję Mieszkaniową. Dotyczą wypłaty odpraw mieszkaniowych żołnierzom zawodowym, wynikających z ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych. Zmniejszenie nie będzie skutkowało wstrzymaniem bądź spowolnieniem realizacji potrzeb w tym zakresie, gdyż zostało zweryfikowane ze stanem bieżących potrzeb. Są to informacje z Ministerstwa Obrony Narodowej.

W Grupie 3000 świadczenia na rzecz osób fizycznych zmniejszono o kwotę 143.200 tys. zł. Ograniczenia odnoszą się głównie do wypłat świadczeń emerytalnych osobom zwalnianym z zawodowej służby wojskowej oraz świadczeń wypłacanych żołnierzom pełniącym służbę w ramach kontyngentów poza granicami kraju. Jest to kwota 35.000 tys. zł. Zmniejszenia wydatków w tych obszarach nie będą miały negatywnego wpływu na bieżącą działalność resortu i sił zbrojnych, gdyż wynikają z mniejszej niż planowano liczby osób pobierających owe świadczenia.

W ramach Grupy 4000 wydatki bieżące umniejszono o kwotę 885.700 tys. zł. Ograniczenia dotyczą głównie niższej realizacji wypłat przez Wojskowe Biura Emerytalne dwunastomiesięcznego wynagrodzenia osobom zwalnianym z zawodowej służby wojskowej. Tutaj ograniczenie, umniejszenia jest o kwotę 78.300 tys. zł. Ograniczano też zakupów materiałów i wyposażenia, w tym materiałów pędnych, smarów oraz amunicji i materiałów wybuchowych na kwotę 337.700 tys. zł. Zrezygnowano z wykonania części przeglądów, konserwacji i naprawy sprzętu oraz infrastruktury. Tutaj umniejszenie wynosi 271.1000 tys. zł. Zrezygnowano z części zakupów innych usług, w tym podróży służbowych na kwotę 125.400 tys. zł. Chodzi też o niższą realizację wydatków dokonywanych w jednostkach wojskowych na wypłaty świadczeń żołnierzom zwalnianym z zawodowej służby wojskowej. Dotyczy to odpraw, ekwiwalentów za niewykorzystany urlop i nagród jubileuszowych. Chodzi też o składki na ubezpieczenia społeczne. Ta kwota wynosi 65.500 tys. zł. Dostosowano ją do planu zweryfikowanych potrzeb.

W tej grupie wydatków będą też wymuszone zmiany w planach szkolenia jednostek sił zbrojnych. Zachowane zostaną najważniejsze ćwiczenia wojsk, część zaplanowanych przedsięwzięć ulegnie połączeniu z innymi szkoleniami. Informację tę uzyskałam będąc obserwatorem na posiedzeniu Komisji Obrony Narodowej w dniu wczorajszym. Miałam okazję przysłuchać się wyjaśnieniom pana ministra i panów dyrektorów.

W ramach Grupy 6000 wydatki majątkowe będą zmniejszone o kwotę 1.876.300 tys. zł. Zmniejszenie owych wydatków wymusza renegocjowanie lub przesunięcie w czasie wykonania niektórych zamówień na dostawy i remonty. Nie dotknie to jednak stra-

tegicznych programów modernizacyjnych sił zbrojnych. Podobnie, w maksymalnym możliwym stopniu ochronie będą podlegały zamówienia składane w polskich przedsiębiorstwach przemysłu zbrojeniowego.

Jeżeli chodzi o zmniejszenie wydatków obronnych w innych częściach budżetu, wyniosą one 48.700 tys. zł. Będzie to dotyczyć Programu Mobilizacji Gospodarki na lata 2013-2022. Będzie to w kwocie 47.756 tys. zł. Będzie to skutkowało sfinansowaniem zobowiązań już zaciągniętych. Jest to decyzja uzgodniona z ministrem gospodarki. Będzie to też dotyczyć Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2013-2022. Tutaj kwota wynosi 993 tys. zł. Będzie to dostosowane do planu potrzeb.

Reasumując, projekt nowelizacji zakłada około dziesięcioprocentowe zmniejszenie wydatków obronnych. Po dokonanych zmianach plan wydatków w części 29 wyniesie 28.024.400 tys. zł, z tego wydatki bieżące resoru wyniosą 21.731.800 tys. zł, a wydatki majątkowe 6.292.500 tys. zł. Zmniejszenie wydatków resortu obrony narodowej nie wpłynie na wypłaty wynagrodzeń, uposażeń oraz emerytur i rent, a więc nie dotknie personelu wojskowego i cywilnego oraz byłych żołnierzy i ich rodzin. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę. Na pytania będą odpowiadali przedstawiciele resortu: pan minister oraz osoby towarzyszące. Pan poseł Romanek.

Poseł Andrzej Romanek (SP):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni goście. Rzeczywiście, budżet obrony narodowej został okrojony bardzo mocno. Jest to 10% budżetu. Kwota 3.195.200 tys. zł robi wrażenie. Powiem w ten sposób. Oczywiście usłyszeliśmy, otrzymaliśmy materiały, z których wynika, że tak naprawdę nie dzieje się nic wielkiego, ale jest to trudne do zaakceptowania, dlatego że dziesięcioprocentowe okrojenie budżetu oznacza ogromne środki. Wiemy, że armia jest na etapie przebudowy. W związku z powyższym mam pytanie. Kiedy czytam chociażby punkt trzeci informacji, gdzie pisze się, że ograniczenia wydatków odnoszą się głównie do – zwracam uwagę na jedno słowo – rozumnego ograniczenia zakupów materiałów i wyposażenia, w tym także materiałów pędnych i smarów, amunicji i materiałów wybuchowych na kwotę prawie 340.000 tys. zł oraz rezygnacji z części przeglądów, konserwacji itd., renegocjowania niektórych umów, jeżeli chodzi o wydatki majątkowe, każdy z nas ma pełną świadomość, że rzeczywiście tak będzie się działo. Nie są to małe kwoty.

Mam pytanie – na ile zmniejszą się zamówienia w polskim przemyśle zbrojeniowym w tym roku oraz najprawdopodobniej też w roku 2014? Nie wierzę w to. Być może jestem człowiekiem małej wiary, ale przecież w końcu pan premier i pan minister obiecywali, że podatek VAT w podwyższonej stawce nie będzie obowiązywał dłużej niż do 2013 roku, a już wiemy, że będzie obowiązywał do roku 2016. Jest to pierwsze pytanie. Jaki będzie poziom zmniejszenia zamówień, wszystkich zamówień, także modernizacyjnych, w polskich przemyśle zbrojeniowym?

Druga sprawa. Jakie ewentualnie programy modernizacyjne – pan premier przecież zapowiedział chociażby kwestię helikopterów, kwestię łodzi podwodnych, które mamy kupować w najbliższym czasie, ale też i czołgów, i innego uzbrojenia czy to wojsk lądowych, czy to sił powietrznych, czy to marynarki wojennej – jakie kluczowe programy modernizacyjne mogą zostać, nie mówię, uszczuplone, ale przesunięte w czasie? Jeżeli chodzi o marynarkę wojenną, modernizujemy ją w takim tempie, że wkrótce, jak już powiedziałem, nie wiem, kto będzie bronił polskiego wybrzeża. Nie chcę przywoływać moich słów. Jest to ważna sprawa. Czy zostaną one przesunięte i na ile zostaną przesunięte?

Ostatnia sprawa. O tym też mówiono. Zmieniono ustawę o przebudowie i modernizacji technicznej sił zbrojnych. Zmiana weszła w życie w dniu 9 maja 2013 roku. Obrona przeciwrakietowa i przeciwlotnicza. Wiem, że program ten zaczyna się w roku 2014, ale mam świadomość, że jest też przygotowanie. Musi to być duże przygotowanie do dużego programu. Pewnie negocjujemy, rozmawiamy z polskim przemysłem obronnym. Na ile jest obawa przesunięcia tego, co by nie mówić, ważnego programu przewidzianego do roku 2023? Czy są takie obawy ze strony Ministerstwa Obrony Narodowej, że pro-

gramy nie zostaną zrealizowane w terminach? Mamy program przewidziany do roku 2023. Ma być na to przeznaczone 20% środków MON. Bardzo proszę o rzetelną odpowiedź, ponieważ dla polskiego przemysłu zbrojeniowego to, co dzieje się w budżecie, jest istotną rzeczą. Przecież w ewidentny sposób odbije się to na zamówieniach. Jest to kwota prawie 2.000.000 tys. zł, albo ponad 2.000.000 tys. zł, jeżeli chodzi o wydatki. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Prosił pan o rzetelną odpowiedź. Chciałbym prosić pana o rzetelne wypowiedzi, jeżeli chodzi o obietnice premiera. Premier nie obiecywał, że obniży stawkę VAT do 22% po trzech latach. Kiedy wprowadzaliśmy podwyższoną stawkę VAT, wprowadziliśmy ją na trzy lata z możliwością przedłużenia. Nikt niczego panu posłowi nie obiecywał. Proponuję rzetelnie trzymać się faktów. Teraz pan poseł Szmit.

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Rozwijając wątek, który rozpoczął pan poseł Romanek, chciałbym zapytać, czy w ramach ograniczeń wydatków brano też pod uwagę ograniczenia wydatków na programy wieloletnie, które są dzisiaj prowadzone. Część z nich jest adresowana do polskiego przemysłu, a część do dostawców zagranicznych. Czy podjęto próby, żeby ciężary ograniczenia budżetu w jakimś sensie ponieśli również dostawcy zagraniczni? Chodzi o to, żeby w tym roku mniej zapłacić za kontrakty wykonywane przez dostawców zagranicznych w ramach różnych wieloletnich kontraktów, wieloletnich umów, które Polska zawarła i które są realizowane.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję. Pani poseł Masłowska.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Informacja o tak dalekich cięciach wydatków w resorcie obrony narodowej dla większości obserwujących życie polityczne jest niezrozumiała i bardzo, bardzo niepokojąca. Stan naszej armii jest nam znany. Chciałabym zapytać, jak w tej sytuacji Ministerstwo Obrony Narodowej mogło zgodzić się na tak dalekie cięcia. Chyba obrona narodowa w najwyższym stopniu ze wszystkich resortów zrezygnowała ze środków budżetowych. Czy tego typu zmiana, nowelizacja będzie miała wpływ na zamówienia na śmigłowce? Wiem, że niektóre zakłady, między innymi Świdnik, bardzo odpowiedzialnie przygotowały się do odpowiedzi na takie zapotrzebowanie. Czy w tym momencie będzie to po prostu przekreślone, czy też nie ma tutaj zagrożenia? Pochodzę z Lubelszczyzny. Dla mnie ta sprawa jest bardzo ważna. Dziękuję zatem za odpowiedź.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę. Czy są inne pytania? Nie słyszę innych pytań. W takim razie może teraz udzielę głosu panu ministrowi z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Robert Kupiecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Na wstępie, jak już mówiłem wczoraj podczas posiedzenia Komisji Obrony Narodowej, powiem, że w Ministerstwie Obrony Narodowej trudno znaleźć osoby zadowolone z obecnego faktu. Wszyscy w MON podzielamy troskę o stan obronności i realizację programów. Chciałbym jednak bardzo mocno podkreślić, że przedsięwzięcie, które prowadzimy, przedsięwzięcie oszczędnościowe, przedsięwzięcie związane z zarządzaniem programem ograniczenia, jest przedsięwzięciem z kategorii zarządzania pewnymi procesami, w wielu wypadkach wieloletnimi, a nie z kategorii zarządzania katastrofą czy przygotowywania się na katastrofę. W oczywisty sposób tam, gdzie są cięcia, są konsekwencje owych cięć. Niemniej, dokładamy wszelkich starań, żeby w odniesieniu do realizowanych programów, wpływających na stan gotowości polskich sił zbrojnych oraz perspektywy ich rozwoju, wpływ na zamówienia realizowane w przedsiębiorstwach polskiego przemysłu zbrojeniowego był jak najmniejszy. Jest to perspektywa tego roku. Chcemy wierzyć, że cięcia mają charakter jednorazowy.

Jeżeli chodzi o kwestię podziału portfela, podziału konsekwencji wynikających z cięć związanych z zamówieniami, ograniczeniami, przesunięciami w czasie w związku z zamówieniami zbrojeniowymi, bardzo niesymetrycznie obciążyliśmy podmioty zagraniczne i polskie. Jeżeli idzie o skalę, to gdyby przyjąć, że jest to 100%, to około 20% cięć dotknie polskie przedsiębiorstwa, a reszta ciężaru jest przerzucona na przedsiębiorstwa zagraniczne. Skala odczuwalna przez polskie przedsiębiorstwa będzie minimalna w stosunku do tego, co realne i co możliwe.

Za moment poproszę panów generałów o uszczegółowienie mojej odpowiedzi w odniesieniu do tego, jakie konkretnie programy ulegną przesunięciu w czasie.

Jeżeli idzie o obronę przeciwrakietową, wzmocnienie obrony powietrznej, to nie będzie konsekwencji ani dla harmonogramu realizacji przedsięwzięć, ani dla dochodzenia do decyzji, z kim i w jakim zakresie będziemy pracowali. Program znajduje się w takim stanie, że cięcia nie dotkną kwestii obrony powietrznej. Jeżeli idzie o program śmigłowcowy, to jest on realizowany bez zakłóceń. Nie zakładamy, żeby ograniczenia związane z budżetem Ministerstwa Obrony Narodowej miały jakikolwiek wpływ na ów program.

Za pozwoleniem pana przewodniczącego udzieliłbym głosu panom generałom: Pączkowi, Sodolskiemu i Szczepaniakowi, którzy skonkretyzują moje odpowiedzi w odniesieniu do programów oraz konkretnych kwot.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MON Robert Kupiecki:

Jeżeli wolno, bardzo proszę, pan generał Sodolski.

Dyrektor Departamentu Budżetowego MON gen. bryg. Grzegorz Sodolski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Wczoraj również padały tego typu pytania. W latach 2008 i 2009 mieliśmy całkiem inną sytuację niż mamy teraz. Praktycznie do tej sytuacji przygotowywaliśmy się od miesiąca. Skala problemu jest nieporównywalna z tamtym okresem i z tamtymi cięciami, z wyjątkiem nominału. Podobna kwota tam, podobna kwota tutaj, tylko że w tamtym przypadku był to grudzień, kiedy zobowiązania były zaciągnięte i trzeba było je regulować. Teraz jest podobna sytuacja, mamy połowę roku, ale panujemy nad ryzykiem. Dlatego, tak jak powiedział pan minister Kupiecki, cięcia, zmniejszenia wydatków nie dotykają żadnych programów strategicznych, żadnych programów operacyjnych przyjętych do realizacji w pakiecie modernizowania sił zbrojnych. To, z czym mamy do czynienia, to tylko kwestia przesunięcia terminu zaciąganych zobowiązań. Żadne kontrakty, żadne zobowiązania nie zostają wstrzymane, są procedowane. Natomiast zaciągnięcie zobowiązań będzie miało miejsce w styczniu roku następnego. Jeżeli mówimy o czasie, jest to odłożenie w czasie tylko o pięć miesięcy, bez skutków dla gotowości bojowej sił zbrojnych.

Przygotowywaliśmy się do takiego planu, weryfikując i zarządzając planami od samego dołu. Plany były weryfikowane od dysponentów trzeciego stopnia. Były przygotowywane do realizacji do końca roku. Dlatego w tym przypadku, w przypadku obecnego zmniejszenia nie będzie takiego „tsunami", jakie było w latach 2008 i 2009. Nie będzie również na taką skalę renegocjacji zawartych umów, dlatego że, tak jak powiedziałem, jest inna skala problemu. Jeżeli umowy będą renegocjowane, to tylko w odniesieniu do terminów dostaw i terminów realizacji wydatków. Poza tym nie będziemy ograniczać zamówień. Dziękuję bardzo.

Szef Inspektoratu Uzbrojenia MON gen. bryg. Sławomir Szczepaniak:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Jeżeli chodzi o trochę więcej szczegółów dotyczących pytania odnośnie do tego, jakie programy modernizacyjne najbardziej będą dotknięte ograniczeniami, to tak jak powiedział pan generał Sodolski, generalnie rzecz biorąc nie będą one dotknięte ograniczeniami. Niech wskaże na to jedna z liczb. Jeżeli chodzi o dotknięty ograniczeniem budżet Inspektoratu Uzbrojenia – którego jestem szefem – na kwotę 1.500.000 tys. zł, to zadania spoza programów modernizacyjnych dotknięte są ich przesunięciem w czasie co do wartości prawie 1.200.000 tys. zł. W programach przesunięcia rzeczywiście dotyczą niewielkiej skali zadań. Jeżeli chodzi o owo

dotknięcie, przesuwamy w czasie takie zadanie jak pozyskanie czołgów Leopard, przesuwamy w czasie takie zadanie, jak pozyskanie CAS rozpoznawczych, tzw. samolotów rozpoznawczych morskich. Przesuwamy w czasie tego typu zadania lub też przesuwamy w czasie zadania, które *de facto* będą zrealizowane na początku roku 2014. Nie ma z tym problemów. Jak poprzednio powiedział pan generał Sodolski, już od czerwca zacząłem przygotowywać się w Inspektoracie do kwestii związanej z tym problemem. Można powiedzieć, że wstrzymaliśmy proces kontraktowania. Z punktu widzenia Ministerstwa Obrony Narodowej tak to wygląda.

Z punktu widzenia polskiego przemysłu sytuacja jest bardzo klarowna. Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa przemysłu obronnego, w tym WPRP oraz spółki przemysłu obronnego, takie jak Bumar i wszystkie spółki państwowe, ograniczenie wynosi 255.000 tys. zł, a jeżeli chodzi o kontrahentów zagranicznych 710.000 tys. zł. Pozostałe ograniczenia są, tak jak powiedziałem, poza znacznymi programami modernizacyjnymi.

Oczywiście muszę podkreślić, że ten stan rzeczy jest stanem akceptowalnym do momentu, w którym budżet roku 2014 będzie budżetem adekwatnym do dzisiejszych prognoz. Jeżeli budżet roku 2014 będzie ukształtowany na poziomie, o jakim dzisiaj wiemy, jednorazowe dotknięcie nie będzie powodowało dramatycznych skutków.

Co jeszcze, jeżeli chodzi o programy? Inspektorat Uzbrojenia w tej chwili, w odniesieniu do wielu programów jest w tzw. fazie analityczno-koncepcyjnej. W tym momencie kończymy studia wykonalności. Prowadzimy dialog techniczny między innymi w zakresie OPL oraz poważnych programów. Kończymy etap, ale od roku 2014 w górę pieniądze naprawdę będą niezbędne w takiej wysokości, o jakiej mówiło się w programie 2013-2022. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są inne pytania ze strony członków Komisji? Pan poseł Romanek.

Poseł Andrzej Romanek (SP):

Panie przewodniczący, odnosząc się do pana stwierdzenia, króciutko powiem, że w art. 146a ustawy jest mowa o tym, że do dnia 31 grudnia, a nie z możliwością przedłużenia. Co więcej, w kolejnych przepisach jest mowa, że VAT w stawce podstawowej może podskoczy do stawki 24%, a nawet dwadzieścia... Nie twierdzę, że premier zapowiadał bądź nie, ponieważ nie wsłuchuję się aż tak w słowa pana premiera, ale czytam, co jest napisane w ustawie: „do 31 grudnia".

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Gdzie ma pan obietnicę premiera, że po dniu 31 grudnia? Użył pan słowa „obietnica".

Poseł Andrzej Romanek (SP):

Wolę już powoływać się na ustawę niż na obietnicę.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Właśnie, dlatego niech się pan powołuje na ustawę, a nie na to, co obiecał pan premier w sytuacji, kiedy nic nie obiecał. Pan poseł Szmit.

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Chciałem zapytać się, ale pan generał wyprzedził moje pytanie. Myślę jednak, że powinno ono tutaj wybrzmieć. Czy rzeczywiście mamy gwarancję, ponieważ musimy już mówić o gwarancjach, że środki na obronę narodową w przyszłorocznym budżecie będą na poziomie, który powinien być, o którym tutaj mówimy, będą chociażby na poziomie tegorocznego budżetu przed zmianami? Jest to kluczowe pytanie. Panowie generałowie i pan minister jasno mówią, że w wielu programach następuje przesunięcie wykonania. Jeżeli budżet zostanie odniesiony do wykonania tegorocznego i powiedzmy podniesiony o 3%, to może być poważny problem. Na tę sprawę chciałbym zwrócić uwagę.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dobrze, ale nie wiem, czy przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej są w stanie na to odpowiedzieć i dać panu gwarancje, że budżet będzie akurat taki.

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Dlatego już nawet o to nie pytam.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pewnie adresat jest tutaj trochę inny, a generalnie jest to pytanie do nas wszystkich. Jeżeli posłowie opozycji zagłosują za budżetem na rok 2014, to pieniądze będą.

Poseł Andrzej Romanek (SP):

Panie przewodniczący, 1,95% PKB.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak, tak. Też tak to odczytuję. Mówiąc całkiem poważnie, już podczas pierwszego czytania ustawy nowelizacyjnej mówiłem, że trzymamy rząd za słowo, że jest to jednorazowe, jednoroczne obniżenie wydatków, że w kolejnych latach powrócimy do wydatków na poziomie 1,95% PKB. Mam nadzieję, że żadne „tsunami" znowu nie przeszkodzi nam w realizacji owych zamiarów.

Podzielając niepokój wyrażany przez posłów co do potencjalnych skutków cięć budżetowych w resorcie obrony narodowej, chciałbym również powiedzieć, że z pewnym zadowoleniem witam słowa i deklaracje, że, po pierwsze, cięcia nie dotkną strategicznych programów modernizacyjnych w polskiej armii, po drugie, że skutki dla polskiego przemysłu zbrojeniowego zostaną ograniczone do minimum i główny ciężar poniosą dostawcy zagraniczni, po trzecie, że mamy, jak już wspomniałem, obietnicę, iż korekta budżetu, zmniejszenie budżetu ma charakter jednorazowy. Mówię o tym dlatego, że chciałbym, żeby te słowa padły i zostały zarejestrowane w zapisie dzisiejszego posiedzenia.

Chciałbym zapytać, czy są jeszcze jakieś inne uwagi. Nie ma uwag. W takim razie stwierdzam zakończenie omawiania opinii Komisji Obrony Narodowej w zakresie części budżetowych będących w dyspozycji ministra obrony narodowej. Wszelkie wnioski bądź poprawki dotyczące losów owej opinii będziemy zgłaszali i głosowali w dniu 6 września. Przynajmniej tak wynika z harmonogramu naszych prac.

Na tym zakończyliśmy, wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Dziękuję wszystkim za udział.

Zamykam posiedzenie Komisji.